

**ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ**

พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และข้อ ๑๓๒ ทวิ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑ สภาผู้แทนราษฎรจึงตราข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“กรรมการ” หมายถึง กรรมการสามัญและกรรมการวิสามัญ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรตั้งขึ้น

ข้อ ๔ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรักษาการตามข้อบังคับนี้และมีอำนาจระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

ส่วนที่ ๑

อุดมคติของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ

ข้อ ๕ สมาชิกและกรรมการจะต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพและรักษาระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๖ สมาชิกและกรรมการจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ ๗ สมาชิกและกรรมการจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อ ๘ สมาชิกและกรรมการจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยเคร่งครัด

ข้อ ๙ สมาชิกและกรรมการจะต้องมีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและรับใช้ประชาชนอย่างเต็มความสามารถด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ

ข้อ ๑๐ สมาชิกและกรรมการจะต้องปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรมและศีลธรรม ทั้งโดยส่วนตัวและโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

ส่วนที่ ๒

การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ

ข้อ ๑๑ สมาชิกและกรรมการจักต้องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงของรัฐสภาและไม่กระทำการใดๆ อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของประเทศชาติและรัฐสภา

ข้อ ๑๒ สมาชิกและกรรมการจักต้องถือว่าประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูงสุด มีความยุติธรรม และปฏิบัติต่อประชาชนทั่วไปอย่างเสมอหน้ากัน

ข้อ ๑๓ สมาชิกและกรรมการจักต้องเคารพสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่นไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ อาฆาตมาดร้าย ใส่ร้ายหรือเลียดสีบุคคลใด โดยไม่มีหลักฐาน หรือนำเอาเรื่องที่เป็นเท็จมาอภิปรายแสดงความเห็นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือที่ประชุมคณะกรรมการหรือที่อื่นใด

ข้อ ๑๔ สมาชิกและกรรมการจักต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือกรรมการเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการบรรจุ แต่งตั้ง ย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีข้าราชการการเมือง พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๕ สมาชิกและกรรมการจักต้องรักษาความลับในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือการประชุมคณะกรรมการที่กระทำการลับ

ข้อ ๑๖ สมาชิกและกรรมการจักต้อง

ข้อ ๑๗ สมาชิกและกรรมการจักต้อง

ข้อ ๑๘ สมาชิกและกรรมการจักต้อง

ข้อ ๑๙ สมาชิกและกรรมการพึงพบปะเยี่ยมเยียนและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน

ข้อ ๒๐ สมาชิกและกรรมการจักต้อง

ข้อ ๒๑ สมาชิกและกรรมการจักต้อง

ข้อ ๒๒ สมาชิกและกรรมการจักต้อง

ข้อ ๒๓ สมาชิกและกรรมการจักต้องเปิดเผยข้อมูล

ส่วนที่ ๓

ความเกี่ยวพันของตน ครอบครัว และบุคคลอื่น

ข้อ ๒๔ สมาชิกและกรรมการจักต้องไม่ยินยอมให้บุคคลในครอบครัว หรือผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนโดยมิชอบ

ข้อ ๒๕ สมาชิกและกรรมการต้องไม่นำความลับของราชการไปเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ทั้งในขณะที่ดำรงตำแหน่ง หรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ เว้นแต่กฎหมายจะอนุญาตให้กระทำได้

ข้อ ๒๖ สมาชิกและกรรมการจักต้องไม่เรียกร่องของขวัญของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน และจะต้องดูแลให้คู่สมรสและบุคคลในครอบครัวปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย

หมวด ๒

การควบคุมให้เป็นไปตามจริยธรรม

ข้อ ๒๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร” จำนวนยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการอื่นอีกยี่สิบคน ซึ่งเลือกจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรพรรคละ หนึ่งคน จำนวนกรรมการที่เหลือให้พิจารณาตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรจนครบ

กรณีที่มีจำนวนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่ายี่สิบพรรค ให้เลือกกรรมการตามพรรคหนึ่ง จากพรรคการเมืองยี่สิบพรรคแรกพรรคละหนึ่งคน

ข้อ ๒๘ กรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (2) ขาดจากสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (3) ตาย
- (4) ลาออก
- (5) ขาดการประชุมสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานกรรมการทราบ
- (6) สภาผู้แทนราษฎรมิมติให้ออก
- (7) พรรคการเมืองที่กรรมการเป็นสมาชิกถูกยุบ

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับให้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระเบียบข้อบังคับในการนำเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาและวิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๓๐ วิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการพิจารณาโดยเปิดเผย การให้โอกาสคู่กรณีแสดงพยานหลักฐานและความเห็น

ของตนก่อนการวินิจฉัย การให้สิทธิผู้กรณีขอตรวจเอกสารที่เกี่ยวกับตน การเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ การให้เหตุผลประกอบคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะกรรมการอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความเป็นมา หรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณาและบทบัญญัติของข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๓๑ สมาชิกและกรรมการที่วางตนอยู่ในกรอบข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัดจนเป็นแบบอย่างที่ดีควรได้รับการยกย่องให้เป็นที่ยกย่องต่อสาธารณชน

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรมีคำวินิจฉัยว่า สมาชิกหรือกรรมการผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมข้อใด คณะกรรมการมีอำนาจที่จะลงโทษสมาชิกหรือกรรมการผู้นั้น โดยการดำเนินหรือประณามให้เป็นที่ประจักษ์และรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) วันมูหะมัดนอร์ มะทา

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร